

INFORMATION OM KATTER I MUNGA

Det finns många katter i Munga. Tyvärr saknar vissa av dem ägare som tar ansvar för dem och ser till att de får den vård och tillsyn de enligt djurskyddslagstiftningen ska ha. Herrelösa katter har ofta nedsatt hälsa i form av obehandlade skador, sjukdomar eller parasitangrepp. De riskerar att svälta vid brist på föda och förfrysa öron, svansar och tassar vid stark kyla. Det kan också innebära ett stort lidande att de i slutskedet inte får ett snabbt avslut med hjälp av avlivning.

Länsstyrelsen, som ansvarar för djurskyddet i länet, har därför inlett en dialog med samfällighetsföreningen i området om hur de herrelösa katterna ska skyddas från lidande och hur det kan förhindras att problemen fortsätter/uppstår igen. Det finns också frivilliga organisationer som är villiga att hjälpa till. De katter som kan konstateras vara herrelösa kommer att fångas in och veterinärundersökas. Skulle någon katt vara i så dåligt skick att veterinär bedömer det nödvändigt kommer den att avlivas, annars är målet att katterna ska kastreras, vaccineras och ID-märkas innan de får nya hem. Det är viktigt att alla katter som inte har ägare kan fångas in, annars kommer antalet snart att öka igen. Katter är oerhört produktiva djur och en okastrerad hona kan få upp till 120 kattungar under sin livstid. Ett stort antal katter i ett område kan även innebära olägenheter för människor.

Katter har en särställning bland våra husdjur eftersom det är det enda husdjur vi släpper ut utomhus utan tillsyn. Därför är det viktigt att man som kattägare gör det man kan för att undvika att oplanerade och oönskade kattungar föds genom att kastrera sin katt eller hålla den som innefatt. Vi rekommenderar starkt att man även vaccinerar och ID-märker sin katt. Av erfarenhet vet vi också att det uppstår problem om man utfodrar sin katt utomhus eftersom man då även lockar dit andra katter.

Hos de katter som fångas in kontrolleras alltid ID-märkning och de fotograferas och dokumenteras. Bild på katterna kommer att publiceras i Facebookgruppen Mungasjöns samfällighetsförening. Inledningsvis kommer i första hand katter som ser sjuka eller skadade ut, samt dräktiga honor och honor med ungar att fångas in, men målet är att det inte ska finnas några katter alls i Munga som inte har en ägare som tar ansvar för dem.

Om du har frågor eller synpunkter så hör av dig till
Djurskyddshandläggare Katja Lundqvist, Länsstyrelsen, tel nr 010-224 93 13, eller
Lisa Enochsson, Munga Samfällighetsförening, tel nr 070-250 53 59

Svar på några vanliga frågor

1. Varför är det viktigt att kastrera sin katt?

För att minska antalet oönskade kattkullar. En okastrerad hona kan få upp till 120 kattungar under sin livstid. Risken är stor att dessa bidrar till en ökning av den förvildade kattstammen. Uppgifter talar om att det finns fler än 100 000 hemlösa och förvildade katter i landet. Med det kalla klimat vi har i landet klarar sig inte katter utan vård och omsorg av sin ägare. Många av de herrelösa katterna är utsatta för lidande på grund av svält och kyla. De har ofta nedsatt hälsa orsakad av skador, sjukdomar och parasitangrepp. Det kan också innebära ett stort lidande att de i slutskedet inte får ett snabbt avslut med hjälp av avlivning.

Kastrering innebär ett antal positiva effekter för både katten och matte/husse. Förutom att slippa oplanerade kullar får ägaren en katt som är lugnare och håller sig hemma mer. För honkatten innebär avlägsnandet av livmoder och äggstockar en eliminering av risken för t.ex. livmoderinflammation och vissa typer av cancer. Okastrerade hankatter föder visserligen inga oönskade ungar, men de lever ett högriskliv som ofta resulterar i dyra veterinärräkningar för matte/husse. I sitt sökande efter honkatter är de ofta högljudda, urinmarkerar revir och slåss med andra hankatter, något som sällan är populärt hos grannarna.

Om du inte ser efter katten och den orsakar problem riskerar den att bli omhändertagen och i värsta fall avlivad av polisen eller jägare. Därför är det viktigt att du kastrerar, vaccinerar och id-märker din katt. Du får heller inte överge katten genom att "släppa ut" den i det fria.

2. Vid vilken ålder kan man kastrera sin katt?

Man brukar kastrera katten när den börjar bli könsmogen eller efter att den blivit ca 6 månader gammal, ofta vid 7-12 månaders ålder.

3. Vad är det för skillnad mellan kastrering och sterilisering

En sterilisering innebär att könshormonerna är kvar vilket i sin tur innebär att katterna fortfarande har sitt löpbeteende kvar men att de inte kan bli dräktiga. Vid en kastrering av en honkatt tas livmoder och äggstockar bort, då försvinner könsdriften vilket också oftast är önskvärt. Hos hankatten avlägsnas testiklarna.

4. Kan man inte ge honan p-piller istället för kastrering?

Eftersom p-piller innehåller hormoner och ska ges under kattens hela liv finns det risker för biverkningar som t.ex. irritation, ökad aptit och fetma. De ökar också risken för livmoderinflammationer och juvertumörer. Tillförlitligheten med p-piller är inte 100 %. Det är också lätt att glömma att ge pillren regelbundet och eftersom katter kräks relativt ofta finns risk för att pillret kräks upp och verkan går förlorad.

5. Jag har hört att en hona bör få en kull innan hon kastreras, stämmer inte det?

Det finns inga vetenskapliga belägg för att det stämmer.

6. Vilka risker finns det med kastrering?

Risker finns vid alla operationer men kastrering är ett relativt enkelt ingrepp. Veterinären gör en allmänstatusundersökning innan operationen. Ofta lämnas katten hos kliniken över dagen och har vaknat ur narkosen när den hämtas på eftermiddagen.

7. Kommer min katt att bli fet och lat efter kastreringen?

Ämnesomsättningen förändras efter en kastration vilket gör att kastrerade katter kan öka i vikt, men alla gör inte det. Man kan behöva tänka på att ändra kosten till ett lightfoder om man ser att katten lägger på sig. En katt blir fet på grund av brist på motion/lek och för mycket mat. Många katter blir bättre jägare efter en kastrering eftersom jaktinstinkten inte längre konkurrerar med könsdriften.

INFORMATION KASTRERING, ID-MÄRKNING OCH VACCINATION AV KATT

8. Vad ska vi tänka på innan kastreringen?

Katten bör inte äta sex timmar innan ingreppet.

9. Vad ska vi tänka på efter operationen?

Du får all viktig eftervårdsinformation när du hämtar din katt. Många katter mår lite illa när de vaknar. Det kan förekomma kräkningar, vinglighet och att de kissar på sig.

ID-MÄRKNING

10. Varför ska katten ID-märkas?

Du ger din katt en identitet genom att öron- eller chipmärka den hos veterinären. Med en ID-märkning kan den upphittade kattens ägare lokaliseras och därmed återfå sin katt. Risken för att den bortsprungna katten avlivs som herrelös minskar med en ID-märkning. Veterinären kan antingen öronmärka eller chipmärka katten. En öronmärkning är en liten tatuering med en bokstavs- eller sifferkombination. Chipmärkning innebär att veterinären för in ett litet chip under huden på katten vars identitet sedan kan avläsas med en scanner. I många kommuners/städers lokala ordningsföreskrifter krävs att katter ska vara antingen ID-märkta eller bära halsband med ägarens namn, adress och telefonnummer.

11. Vart skickas informationen om ID-märkningen?

Informationen skickas till Svenska Kennelklubben som för register över alla ID-märkta katter. SKK skickar ut ett inbetalningskort när anmälan kommit in. Detta kan ta ett par veckor. Kostnaden för registreringen är endast 140 kronor i en engångsavgift.

12. Vart ska jag vända mig om min katt har sprungit bort?

Om din katt försvinner så ska du i första hand kontakta polisen och anmäla katten som försvunnen. I andra hand vända dig till ditt lokala katthem som, eventuellt, tar hand om upphittade katter. Tyvärr så är samtliga katthem i Sverige överfulla av katter så du kan inte räkna med att din katt tas om hand av ditt lokala katthem. Du kan också kontakta www.skk.se som för ett kattregister för att höra efter om någon har hittat katten.

13. Vem ansvarar för att informationen skickas in till SKK?

Det gör veterinären som ID-märker din katt.

VACCINATION

14. Varför ska katten vaccineras?

Den viktigaste anledningen till att vaccinera katter är att minska lidandet som uppstår då katten blir sjuk. Det finns en mycket smittsam sjukdom, kattpest, som kan drabba katter. Symptomen är ihållande kräkningar, sprutande diarré och feber och den leder ofta till döden hos ovaccinerade katter. Även innekatter riskerar att smittas eftersom du själv kan bära med dig smittan hem, t.ex. på dina skor. En annan sjukdom som är vanlig hos katter är kattsnuva. Mot dessa sjukdomar finns vaccin som ges genom en spruta.

Att kastrera, ID-märka och vaccinera sin katt är inget krav enligt svensk djurskyddslagstiftning men det är ett enkelt sätt att höja djurvälståndet och göra djurägandet enklare.

Katter har en särställning bland våra husdjur eftersom det är det enda husdjur vi släpper ut utomhus utan tillsyn. Alla katter har dock samma behov av skötsel och omsorg, oavsett hur de hålls. Med den här skriften vill vi uppmärksamma några viktiga punkter att tänka på om man har en utekatt.

Katter behöver sin ägare

Många tror att katter klarar sig själva eftersom vi släpper ut dem helt fritt. Det stämmer inte, katter utan tillsyn far ofta mycket illa. De kan till exempel bli undernärda, få sår och skador som inte tas om hand samt köldskador på öron, tassar och svans. Katter behöver ha tillgång till en varm plats för att må bra. Du har som ägare ansvar för att din katt skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. En katt som är sjuk, skadad eller genom sitt beteende visar tecken på att inte må bra ska snarast ges nödvändig vård. Vid behov ska den få vård av veterinär och om skadan eller sjukdomen är så svår att katten måste avlivas ska detta göras på ett humant sätt.

Tillsyn två gånger per dag

Lagstiftningen säger att du måste se till dina katter minst två gånger varje dag. Med utekatter kan detta ibland vara svårt, men det blir lättare om du har regelbundna vanor för att sköta och ge mat till dina katter. På så sätt blir det också lättare att upptäcka om någon katt är sjuk, skadad eller beter sig annorlunda än vanligt. Unga, sjuka eller skadade katter ska ses till oftare.

Foder och vatten

Katten ska ges foder dagligen och fodret ska garantera att katten får i sig den näring den behöver. Den får inte bli varken för mager eller för fet. Katter ska utfodras med kattfoder. Om flera katter utfodras samtidigt måste alla få möjlighet att äta i lugn och ro, utan att störas av varandra. Katter som hålls utomhus, helt eller delvis, ska få tillgång till rent vatten minst två gånger per dag. Om det är kallt ute bör vattnet vara ljummet.

Ladugårdskatter

Även de katter vars huvudsakliga uppgifter är att hålla skadedjur borta från gården ska få samma skötsel och omsorg. Det är viktigt att dina katter är så tama att man kan hantera dem. Katter som är förvildade och skygga är svåra att sköta om och ge vård när det behövs. Katter är inga flockdjur och mår därför inte bra av att hållas för tätt inpå varandra. Om det bor för många katter på ett ställe händer det ofta att några av katterna förvildas eller ger sig av för att söka efter nya hem. Att rutinmässigt avliva kattungar eller skjuta av katter när de blir för många är ingen bra metod. Det bästa är att kastrera katterna.

Tillstånd om du har många katter

Det är viktigt att veta hur många katter man har. Det räcker inte att bara veta antalet på ett ungefär, då är det svårare att upptäcka om någon katt gömmer sig för att den har blivit sjuk eller är skadad. Man får ha max nio vuxna katter och två kullar kattungar varje år utan tillstånd. Vill du ha fler katter eller kullar söker du tillstånd hos Länsstyrelsen.

INFORMATION UTEKATTER

Att kastrera, ID-märka och vaccinera sin katt är inte ett krav enligt svensk djurskyddslagstiftning men ett enkelt och betydelsefullt sätt att höja djurvälståndet och göra djurägandet enklare.

Begränsa antalet kattungar

Om dina katter inte är kastrerade blir de snabbt fler. En katthona kan få upp till 120 ungar under sitt liv. Okastrerade katter kan skapa irritation hos grannar genom till exempel jamaande och revirmarkering med urin. I sin jakt på en partner rör de sig också över större områden och utsätts då för risker som trafik och andra djur. Katten kan kastreras från ca sex månaders ålder. För en utekatt är kastrering ett bättre alternativ än att ge den p-piller eftersom det kan vara svårt att ge katten pillret vid rätt tillfälle. Det finns också risk för att katten kräks när man inte ser det och då går pillrets verkan förlorad. Många katter blir bättre jägare efter en kastrering eftersom jaktinstinkten inte längre konkurrerar med könsdriften. Dessutom jagar de oftare på hemmaplan.

ID-märk din katt

Katten kan märkas antingen genom en tatuering i örat eller genom att ett litet chip förs in under huden. Båda tillvägagångssätten utförs av en veterinär. Svenska Kennelklubben för register över alla ID-märkta katter vilket innebär att en upphittad katt snabbare kan återförenas med sin ägare och slipper förväxlas med förvildade katter. I många kommuners/städers lokala ordningsföreskrifter krävs att katter ska vara antingen ID-märkta eller bära halsband med ägarens namn, adress och telefonnummer.

Vaccinera din katt

Den främsta anledningen till att vaccinera katten är förstås att undvika det lidande det innebär för den att bli sjuk. Det vanligaste i Sverige är att katter vaccineras mot kattpest och kattsnuva. Vissa väljer att även vaccinera mot rabies. Kattpest är en mycket smittosam virusjukdom som drabbar katter i alla åldrar. Viruset sprids vid direktkontakt men också via urin och avföring. Du kan alltså själv bära hem smittan till din katt, till exempel på dina skor. Katten insjuknar hastigt, får feber, diarré och kräkningar. Kattsnuva orsakas också av virus men yttrar sig genom att katten får snuva, nysningar och feber. Senare kan lunginflammationer och rinnande ögon uppstå. Kattsnuva drabbar ofta yngre katter, ofta med. Båda dessa sjukdomar bryter ofta ut regionalt i områden där många katter uppehåller sig och sprids då snabbt. Båda kan också leda till döden för katten. Vaccinationen utförs av en veterinär.

Avmaska din katt

Katter som tillåts springa fritt ute drabbas oftare av parasitinfektioner än katter som alltid hålls inne. Det syns inte alltid på katten att den är smittad men ibland kan till exempel diarré, kräkningar, hosta, pälsproblem och/eller påverkat allmäntillstånd vara symptom på mask. Katten kan drabbas av olika sorters inälvsparasiter och om du misstänker att den är smittad kan du vända dig till din veterinär eller ett apotek för att få råd om hur du ska behandla din katt.

Försäkra din katt

Om olyckan är framme kan det vara en god hjälp att katten är försäkrad. Vissa försäkringsbolag lämnar rabatt om katten är ID-märkt.

**Den lagstiftning som reglerar hållande av katt kan du hitta på Jordbruksverkets hemsida;
www.jordbruksverket.se.**